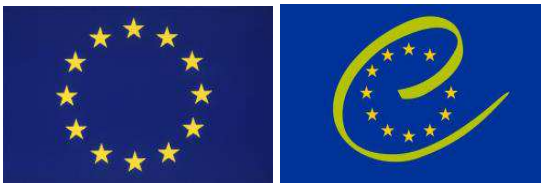
Biuletyn Europejski nr 4 (51)/2018*

Spis treści

Informacje 2

Nowe akty prawne UE 3

Orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości UE 3

Cła 3

Cudzoziemcy 4

Obywatelstwo UE 5

Ochrona środowiska 7

Podatki 10

Transport 16

Zamówienia publiczne 19

Zatrudnienie 21

Orzeczenia Europejskiego Trybunału Praw Człowieka 22

Nowe pytania prejudycjalne sądów administracyjnych 25

* Biuletyn opracowywany przez Wydział VII Prawa Europejskiego w Biurze Orzecznictwa NSA stanowi informację o wybranych aktach prawnych Unii Europejskiej i orzeczeniach Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej oraz aktach prawnych Rady Europy i orzeczeniach Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, mogących mieć znaczenie dla orzecznictwa sądów administracyjnych; jest dostępny w bazie CBOIS oraz na stronie http://www.nsa.gov.pl/biuletyn-europejski.php.

Informacje

- Od 1 kwietnia 2018 r**.** znika geobloking abonamentów cyfrowych. Oznacza to, że mieszkańcy UE mogą odtąd korzystać ze swoich cyfrowych abonamentów, takich jak np. *Netflix*, również za granicą. Wszyscy użytkownicy, którzy zapłacili za dostęp do filmów lub seriali w sieci, będą mogli obejrzeć je również na wakacjach. Do tej pory dostęp do wielu usług internetowych był ograniczony geograficznie, a mieszkańcy państw unijnych podczas podróży za granicę często nie mogli korzystać tam z wykupionego w swoim kraju dostępu do treści internetowych.

- 17 kwietnia 2018 r. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej, orzekł, że Polska złamała prawo unijne prowadząc zwiększoną wycinkę w Puszczy Białowieskiej. Trybunał wskazał, że wycinka nie może być uzasadniona bezprecedensową gradacją kornika drukarza. Wyrok kończy spór ciągnący się od 2016 r. Został wydany przez Wielką Izbę Trybunału składającą się z 15 sędziów i ogłoszony przez polskiego członka Trybunału, sędziego Marka Safjana. Od orzeczenia nie ma odwołania. Polska została też obciążona kosztami postępowania. Orzeczenie nie wiąże się jednak z żadnymi karami finansowymi, o które nie wnioskowano, a jedynie stwierdza naruszenie prawa UE w ten sposób, że Polska nie wypełniła zobowiązań wynikających z dyrektyw siedliskowej i ptasiej.

- 18 kwietnia 2018 r. europosłowie opowiedzieli się za tym, aby kolejne wybory do Parlamentu Europejskiego odbyły się 23–26 maja 2019 roku. W ten sposób zaakceptowali propozycję krajów członkowskich w sprawie terminu głosowania.

- 29 kwietnia 2018 r. podczas spotkania Rady w Sofii unijni ministrowie finansów (ECOFIN) nie osiągnęli porozumienia w sprawie szybkiego wprowadzania podatku od zysku ze sprzedaży towarów i usług w Internecie. Według KE digitalne spółki płacą znacznie niższe podatki w porównaniu z firmami z innych branż, ponieważ w szeregu państwach nie mają miejscowych przedstawicielstw lub mają je w krajach o dogodnych warunkach podatkowym.

Nowe akty prawne UE

[*)Podane informacje stanowią wybór nowych aktów prawnych UE we wskazanym miesiącu]

- W dniu 4 kwietnia 2018 r. weszła w życie umowa dwustronna pomiędzy Unią Europejską a Stanami Zjednoczonymi Ameryki w sprawie środków ostrożnościowych odnoszących się do ubezpieczeń i reasekuracji (Dz. Urz. z 2017 r., L nr 258, s. 4).

- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/597 z dnia 18 kwietnia 2018 r. zmieniająca dyrektywę Rady 92/66/EWG wprowadzającą wspólnotowe środki zwalczania rzekomego pomoru drobiu (Tekst mający znaczenie dla EOG) reasekuracji (Dz. Urz. z 2017 r., L nr 103, s. 4).

Orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej*

[*)W przypadku wyroków TSUE publikowane fragmenty stanowią wybrane cytaty lub tezy]

Cła

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 12 kwietnia 2018 r. w sprawie C-227/167, Medtronic GmbH przeciwko Finanzamt Neuss

Odesłanie prejudycjalne – Rozporządzenie (EWG) nr 2658/87 – Unia celna i Wspólna taryfa celna – Klasyfikacja taryfowa – Nomenklatura scalona – Podpozycje 9021 10 10, 9021 10 90 i 9021 90 90 – Zestawy do stabilizacji kręgosłupa – Rozporządzenie wykonawcze (UE) nr 1214/2014

*) Nomenklaturę scaloną zawartą w załączniku I do rozporządzenia Rady (EWG) nr 2658/87 z dnia 23 lipca 1987 r. w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz w sprawie Wspólnej taryfy celnej, zmienionego rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) 2015/1754 z dnia 6 października 2015 r., należy interpretować w ten sposób, że klasyfikacja zestawów do stabilizacji kręgosłupa, tego rodzaju jak rozpatrywane w postępowaniu głównym w ramach podpozycji 9021 90 90 Nomenklatury scalonej, jest wykluczona, jeżeli owe

systemy mogą zostać sklasyfikowane do innej podpozycji w ramach pozycji 9021 Nomenklatury scalonej. Ewentualna klasyfikacja tych zestawów do podpozycji 9021 10 10 lub do podpozycji 9021 10 90 Nomenklatury scalonej zależy od charakteryzującej je funkcji podstawowej, co powinien ustalić sąd odsyłający, biorąc pod uwagę obiektywne cechy i właściwości tego rodzaju zestawów oraz zastosowanie, dla którego są przeznaczone, i faktyczne ich użycie.

Cudzoziemcy

Wyrok Trybunału (wielka izba) z dnia 24 kwietnia 2018 r. w sprawie C-535/16, MP przeciwko Secretary of State for the Home Department

Odesłanie prejudycjalne – Polityka azylowa – Karta praw podstawowych Unii Europejskiej – Artykuł 4 – Dyrektywa 2004/83 WE – Artykuł 2 lit. e) – Przesłanki kwalifikujące do ochrony uzupełniającej – Artykuł 15 lit. b) – Ryzyko doznania poważnej krzywdy w sferze zdrowia psychicznego wnioskodawcy w razie odesłania go do państwa pochodzenia – Osoba, która została poddana torturom w państwie pochodzenia

*) Artykuł 2 lit. e) i art. 15 lit. b) dyrektywy Rady 2004/83/WE z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie minimalnych norm dla kwalifikacji i statusu obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców jako uchodźców lub jako osób, które z innych względów potrzebują międzynarodowej ochrony, oraz zawartości przyznawanej ochrony w związku z art. 4 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej należy interpretować w ten sposób, że do statusu ochrony uzupełniającej kwalifikuje się obywatel państwa trzeciego, który był w przeszłości torturowany przez władze państwa pochodzenia i który w wypadku odesłania do tego państwa nie jest już narażony na ryzyko poddania torturom, lecz którego stan zdrowia fizycznego lub psychicznego może w takim wypadku ulec poważnemu pogorszeniu, łącznie z ryzykiem popełnienia przez tego obywatela samobójstwa z powodu traumy doznanej w wyniku aktów tortur, których był ofiarą, jeżeli istnieje rzeczywiste ryzyko celowego pozbawienia tego obywatela w rzeczonym państwie opieki właściwej do leczenia fizycznych lub psychicznych następstw aktów tortur, co powinien ustalić sąd odsyłający.

Obywatelstwo UE

Wyrok Trybunału (wielka izba) z dnia 10 kwietnia 2018 r. w sprawie C-191/16, Romano Pisciotti przeciwko Bundesrepublik Deutschland

Odesłanie prejudycjalne – Obywatelstwo Unii – Artykuły 18 i 21 TFUE – Ekstradycja do Stanów Zjednoczonych Ameryki obywatela państwa członkowskiego, który skorzystał z przysługującego mu prawa do swobodnego przemieszczania się – Porozumienie o ekstradycji między Unią Europejską a tym państwem trzecim – Zakres stosowania prawa Unii – Zakaz ekstradycji stosowany wyłącznie do obywateli krajowych – Ograniczenie swobodnego przepływu osób – Uzasadnienie oparte na zapobieganiu bezkarności – Proporcjonalność – Informacja z państwa członkowskiego pochodzenia obywatela Unii

*) Prawo Unii należy interpretować w ten sposób, że w wypadku takim jak rozpatrywany w postępowaniu głównym, w którym obywatel Unii objęty wnioskiem o ekstradycję do Stanów Zjednoczonych Ameryki został zatrzymany w celu ewentualnego wykonania tego wniosku w państwie członkowskim innym niż to, którego jest obywatelem, sytuacja tego obywatela jest objęta zakresem stosowania tego prawa, gdy wspomniany obywatel wykonał przysługujące mu prawo do swobodnego przemieszczania się w Unii Europejskiej i gdy wspomniany wniosek o ekstradycję został wykonany w ramach Porozumienia między Unią Europejską a Stanami Zjednoczonymi Ameryki o ekstradycji, z dnia 25 czerwca 2003 r.

*) W wypadku takim jak rozpatrywany w postępowaniu głównym, w którym obywatel Unii objęty wnioskiem o ekstradycję do Stanów Zjednoczonych Ameryki w ramach Porozumienia między Unią Europejską a Stanami Zjednoczonymi Ameryki o ekstradycji, z dnia 25 czerwca 2003 r., został zatrzymany w państwie członkowskim innym niż to, którego jest obywatelem, w celu ewentualnego wykonania tego wniosku, art. 18 i 21 TFUE należy interpretować w ten sposób, że nie stoją one na przeszkodzie temu, aby wezwane państwo członkowskie ustanowiło rozróżnienie na podstawie normy prawa konstytucyjnego między własnymi obywatelami a obywatelami pozostałych państw członkowskich i udzieliło zgody na tę ekstradycję, podczas gdy nie udziela zgody na ekstradycję własnych obywateli, jeżeli uprzednio umożliwiło właściwym

organom państwa członkowskiego, którego ta osoba jest obywatelem, zażądanie przekazania tego obywatela w ramach europejskiego nakazu aresztowania, a to ostatnie państwo członkowskie nie przyjęło żadnego środka w tym względzie.

Wyrok Trybunału (wielka izba) z dnia 17 kwietnia 2018 r. w sprawach połączonych C-316/16 i C-424/16, B przeciwko Land Baden-Württemberg oraz Secretary of State for the Home Department przeciwko Francowi Vomerowi

Odesłanie prejudycjalne – Obywatelstwo Unii Europejskiej – Prawo do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich – Dyrektywa 2004/38/WE – Artykuł 28 ust. 3 lit. a) – Zwiększona ochrona przed wydaleniem – Warunki – Prawo stałego pobytu – Pobyt w przyjmującym państwie członkowskim przez 10 lat poprzedzających decyzję o wydaleniu z terytorium danego państwa członkowskiego – Okres odbywania kary pozbawienia wolności – Wpływ na ciągłość 10-letniego pobytu – Związek pomiędzy ogólną oceną a więzami integracyjnymi – Moment, w którym należy przeprowadzić wspomnianą, ocenę oraz kryteria, jakie należy uwzględnić w ramach tej oceny

*) Artykuł 28 ust. 3 lit. a) dyrektywy 2004/38/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich, zmieniającej rozporządzenie (EWG) nr 1612/68 i uchylającej dyrektywy 64/221/EWG, 68/360/EWG, 72/194/EWG, 73/148/EWG, 75/34/EWG, 75/35/EWG, 90/364/EWG, 90/365/EWG i 93/96/EWG, należy interpretować w ten sposób, że korzystanie z przewidzianej we wspomnianym przepisie ochrony przed wydaleniem z terytorium państwa członkowskiego zależy od spełnienia warunku, by zainteresowany posiadał prawo stałego pobytu w rozumieniu art. 16 i art. 28 ust. 2 tej dyrektywy.

*) Artykuł 28 ust. 3 lit. a) dyrektywy 2004/38 należy interpretować w ten sposób, iż w przypadku obywatela Unii, który odbywa karę pozbawienia wolności i wobec którego została wydana decyzja o wydaleniu, ustanowiony w tym przepisie warunek „[zamieszkiwania] w przyjmującym państwie członkowskim przez poprzednie dziesięć lat” może zostać

spełniony, o ile całościowa ocena sytuacji zainteresowanego z uwzględnieniem wszystkich istotnych aspektów prowadzi do stwierdzenia, że niezależnie od wspomnianego pozbawienia wolności więzy integracyjne łączące zainteresowanego z przyjmującym państwem członkowskim nie zostały zerwane. Wśród tych aspektów znajdują się w szczególności siła więzów integracyjnych zadzierzgniętych w przyjmującym państwie członkowskim przed umieszczeniem zainteresowanego w zakładzie karnym, charakter przestępstwa, które było przyczyną odbywania przez niego kary pozbawienia wolności, oraz okoliczności popełnienia przestępstwa, a także zachowanie zainteresowanego w okresie odbywania kary.

*) Artykuł 28 ust. 3 lit. a) dyrektywy 2004/38 należy interpretować w ten sposób, że kwestię, czy dana osoba spełnia warunek „[zamieszkiwania] w przyjmującym państwie członkowskim przez poprzednie dziesięć lat" w rozumieniu wspomnianego przepisu, należy oceniać w dniu wydania pierwotnej decyzji o wydaleniu.

Ochrona środowiska

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 12 kwietnia 2018 r. w sprawie C-323/17, People Over Wind, Peter Sweetman przeciwko Coillte Teoranta

Odesłanie prejudycjalne – Środowisko naturalne – Dyrektywa 92/43/EWG – Ochrona siedlisk przyrodniczych – Specjalne obszary ochrony – Artykuł 6 ust. 3 – Wstępna kontrola mająca na celu ustalenie, czy konieczne jest dokonanie oceny skutków planu lub przedsięwzięcia dla specjalnego obszaru ochrony – Środki, które mogą zostać uwzględnione w tym celu

*) Artykuł 6 ust. 3 dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory należy interpretować w ten sposób, że w celu ustalenia, czy konieczne jest dokonanie później odpowiedniej oceny skutków planu lub przedsięwzięcia dla danego terenu, nie należy uwzględniać na etapie wstępnej kontroli środków mających na celu uniknięcie lub ograniczenie szkodliwego wpływu tego planu lub przedsięwzięcia na ów teren.

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 12 kwietnia 2018 r. w sprawie C-302/17, PPC Power a.s. przeciwko Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, Daňový úrad pre vybrané daňové subjekty

Odesłanie prejudycjalne – Środowisko naturalne – Dyrektywa 2003/87/WE – System handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych – Cele – Bezpłatny przydział uprawnień – Uregulowanie krajowe opodatkowujące uprawnienia przeniesione i niewykorzystane

*) Dyrektywę 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 2003 r. ustanawiającej system handlu przydziałami [uprawnieniami do] emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie oraz zmieniającej dyrektywę Rady 96/61/WE należy interpretować w ten sposób, że sprzeciwia się ona uregulowaniu krajowemu takiemu jak będące przedmiotem postępowania głównego, które przydzielone bezpłatnie uprawnienia do emisji gazów cieplarnianych, sprzedane lub niewykorzystane przez przedsiębiorstwa objęte systemem handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych, opodatkowuje w wysokości 80% wartości tych uprawnień. Dyrektywę 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 2003 r. ustanawiającej system handlu przydziałami [uprawnieniami do] emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie oraz zmieniającej dyrektywę Rady 96/61/WE należy interpretować w ten sposób, że sprzeciwia się ona uregulowaniu krajowemu takiemu jak będące przedmiotem postępowania głównego, które przydzielone bezpłatnie uprawnienia do emisji gazów cieplarnianych, sprzedane lub niewykorzystane przez przedsiębiorstwa objęte systemem handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych, opodatkowuje w wysokości 80% wartości tych uprawnień.

Wyrok Trybunału (wielka izba) z dnia 17 kwietnia 2018 r. w sprawie C-441/17, Komisja Europejska przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej

Uchybienie zobowiązaniom państwa członkowskiego – Środowisko naturalne – Dyrektywa 92/43/EWG – Ochrona siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory – Artykuł 6 ust. 1 i 3 –

Artykuł 12 ust. 1 – Dyrektywa 2009/147/WE – Ochrona dzikiego ptactwa – Artykuły 4 i 5 – Obszar Natura 2000 Puszcza Białowieska – Zmiana planu urządzenia lasu – Zwiększenie etatu pozyskania drewna – Plan lub przedsięwzięcie, które nie są bezpośrednio związane z zagospodarowaniem obszaru lub do tego zagospodarowania konieczne, ale mogą na te obszary w istotny sposób oddziaływać – Odpowiednia ocena oddziaływania na obszar – Naruszenie integralności terenu – Rzeczywista realizacja środków ochronnych – Skutki dla terenów rozrodu lub odpoczynku gatunków chronionych

*) Rzeczpospolita Polska uchybiła zobowiązaniom spoczywającym na niej:

– na mocy art. 6 ust. 3 dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, zmienionej dyrektywą Rady 2013/17/UE z dnia 13 maja 2013 r., poprzez przyjęcie aneksu do planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Białowieża bez upewnienia się, że aneks ten nie wpłynie niekorzystnie na integralność obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty i obszaru specjalnej ochrony PLC200004 Puszcza Białowieska;

– na podstawie art. 6 ust. 1 dyrektywy 92/43, zmienionej dyrektywą 2013/17, a także art. 4 ust. 1 i 2 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa, zmienionej dyrektywą 2013/17, ponieważ nie ustanowiła koniecznych środków ochrony odpowiadających wymaganiom ekologicznym typów siedlisk przyrodniczych wymienionych w załączniku I do dyrektywy 92/43, zmienionej dyrektywą 2013/17, i gatunków wymienionych w załączniku II do tej dyrektywy, a także gatunków ptaków wymienionych w załączniku I do dyrektywy 2009/147, zmienionej dyrektywą 2013/17, i regularnie występujących gatunków wędrownych niewymienionych w tym załączniku, dla których wyznaczono obszar mający znaczenie dla Wspólnoty i obszar specjalnej ochrony PLC200004 Puszcza Białowieska;

– na mocy art. 12 ust. 1 lit. a) i d) dyrektywy 92/43, zmienionej dyrektywą 2013/17, ponieważ nie zapewniła ścisłej ochrony chrząszczy saproksylicznych, a mianowicie bogatka wspaniałego (*Buprestis splendens*), zgniotka cynobrowego (*Cucujus cinnaberinus*), konarka tajgowego (*Phryganophilus ruficollis*), rozmiazga kolweńskiego (*Pytho kolwensis*), wymienionych w załączniku IV do tej dyrektywy, to jest nie zapewniła skutecznego zakazu ich celowego

zabijania, niepokojenia oraz pogarszania stanu lub niszczenia terenów ich rozrodu w Nadleśnictwie Białowieża, oraz

– na mocy art. 5 lit. b) i d) dyrektywy 2009/147, zmienionej dyrektywą 2013/17, ponieważ nie zapewniła ochrony gatunków ptaków wymienionych w art. 1 dyrektywy ptasiej, w tym przede wszystkim sóweczki (*Glaucidium passerinum*), włochatki (*Aegolius funereus*), dzięcioła białogrzbietego (*Dendrocopos leucotos*) i dzięcioła trójpalczastego (*Picoides tridactylus*), to jest nie zapewniła, aby nie były one zabijane ani płoszone w okresie lęgowym i wychowu młodych, a ich gniazda lub jaja nie były umyślnie niszczone, uszkadzane lub usuwane w Nadleśnictwie Białowieża.

Podatki

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 11 kwietnia 2018 r. w sprawie C-532/16, Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos przeciwko SEB bankas AB

Odesłanie prejudycjalne – Wspólny system podatku od wartości dodanej (VAT) – Ograniczenie prawa do odliczenia podatku naliczonego – Korekta odliczenia podatku naliczonego – Dostawa terenu – Błędna kwalifikacja „działalności opodatkowanej” – Wykazanie podatku na pierwotnej fakturze – Zmiana tej informacji dokonana przez dostawcę

*) Artykuł 184 dyrektywy Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej należy interpretować w ten sposób, że ustanowiony w tym artykule obowiązek dokonania korekty nienależnie dokonanego odliczenia podatku od wartości dodanej (VAT) znajduje zastosowanie także w wypadkach, w których wstępne odliczenie nie mogło zostać dokonane zgodnie z prawem, ponieważ transakcja, która doprowadziła do jego zastosowania, była zwolniona z VAT. Natomiast art. 187–189 dyrektywy 2006/112 należy interpretować w ten sposób, że przewidziany w tych artykułach mechanizm korekty nienależnie dokonanego odliczenia VAT nie znajduje w takich wypadkach zastosowania, w szczególności w sytuacji takiej jak rozpatrywana w postępowaniu głównym, w której wstępne odliczenie VAT było nieuzasadnione, ponieważ chodziło o transakcję dostawy terenów zwolnioną z VAT.

*) Artykuł 186 dyrektywy 2006/112 należy interpretować w ten sposób, że w wypadkach, w których wstępnego odliczenia podatku od wartości dodanej (VAT) nie można było dokonać zgodnie z prawem, do państw członkowskich należy określenie daty, w której powstaje obowiązek korekty nienależnego odliczenia VAT, i okresu, w jakim ta korekta powinna nastąpić, z poszanowaniem zasad prawa Unii, w szczególności zasad pewności prawa i ochrony uzasadnionych oczekiwań. Do sądu krajowego należy zbadanie, czy w wypadku takim jak w postępowaniu głównym zasady te są przestrzegane.

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 12 kwietnia 2018 r. w sprawie C-110/17, Komisja Europejska przeciwko Królestwu Belgii

Uchybienie zobowiązaniom państwa członkowskiego – Swobodny przepływ kapitału – Artykuł 63 TFUE – Artykuł 40 porozumienia EOG – Podatek dochodowy od belgijskich rezydentów – Ustalenie dochodu z nieruchomości – Stosowanie dwóch różnych metod obliczania w zależności od umiejscowienia nieruchomości – Obliczanie na podstawie wartości katastralnej w przypadku nieruchomości położonych w Belgii – Obliczanie na podstawie realnej wartości czynszowej w przypadku nieruchomości położonych w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej lub Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG) – Odmienne traktowanie – Ograniczenie swobody przepływu kapitału

*) Utrzymując przepisy, zgodnie z którymi w zakresie określania wysokości dochodów związanych z nieruchomościami niewynajmowanymi lub wynajmowanymi bądź osobom fizycznym, które nie korzystają z nich w celach zawodowych, bądź osobom prawnym, udostępniającym je osobom fizycznym do celów prywatnych, podstawę opodatkowania oblicza się na podstawie wartości katastralnej w przypadku nieruchomości położonych na terytorium krajowym, a na podstawie realnej wartości czynszowej w przypadku nieruchomości położonych za granicą, Królestwo Belgii uchybiło zobowiązaniom, które na nim ciążą na podstawie art. 63 TFUE i art. 40 Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym z dnia 2 maja 1992 r.

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 19 kwietnia 2018 r. w sprawie C-580/16, Firma Hans Bühler KG przeciwko Finanzamt de Graz-Stadt

Odesłanie prejudycjalne – Podatki – Podatek od wartości dodanej (VAT) – Dyrektywa 2006/112/WE – Miejsce wewnątrzwspólnotowego nabycia – Artykuł 42 – Wewnątrzwspólnotowe nabycia towarów będących przedmiotem późniejszej dostawy – Artykuł 141 – Zwolnienie – Transakcja trójstronna – Środki upraszczające – Artykuł 265 – Korekta informacji podsumowującej

*) Artykuł 141 lit. c) dyrektywy Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej, zmienionej dyrektywą Rady 2010/45/UE z dnia 13 lipca 2010 r., należy interpretować w ten sposób, że przewidziana w tym przepisie przesłanka jest spełniona, gdy podatnik posiada siedzibę i jest zidentyfikowany do celów podatku od wartości dodanej (VAT) w państwie członkowskim, z którego towary są wysyłane lub transportowane, ale w ramach danego wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów używa numeru identyfikacyjnego VAT nadanego w innym państwie członkowskim.

*) Artykuły 42 i 265 dyrektywy 2006/112, zmienionej dyrektywą 2010/45, w związku z art. 263 dyrektywy 2006/112, zmienionej dyrektywą 2010/45, należy interpretować w ten sposób, że stoją one na przeszkodzie zastosowaniu przez organ podatkowy państwa członkowskiego art. 41 akapit pierwszy dyrektywy 2006/112, zmienionej dyrektywą 2010/45, z tego tylko powodu, że w ramach wewnątrzwspólnotowego nabycia dokonanego do celów późniejszej dostawy na terytorium państwa członkowskiego określona w art. 265 dyrektywy 2006/112, zmienionej dyrektywą 2010/45, informacja podsumowująca nie została złożona przez podatnika zidentyfikowanego do celów podatku od wartości dodanej (VAT) w tym państwie członkowskim we właściwym terminie.

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 26 kwietnia 2018 r. w sprawie C-81/17, Zabrus Siret SRL

Odesłanie prejudycjalne – Podatki – Dyrektywa 2006/112/WE – Wspólny system podatku od wartości dodanej (VAT) – Odliczenie podatku naliczonego – Prawo do zwrotu VAT – Transakcje należące do okresu podatkowego, który był już przedmiotem zakończonej kontroli podatkowej – Prawo krajowe – Możliwość skorygowania przez podatnika deklaracji podatkowych, które były już przedmiotem kontroli podatkowej – Wyłączenie – Zasada skuteczności – Neutralność podatkowa – Pewność prawa

*) Artykuły 167, 168, 179, 180 i 182 dyrektywy Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej, zmienionej dyrektywą Rady 2010/45/UE z dnia 13 lipca 2010 r., oraz zasady skuteczności, neutralności podatkowej i proporcjonalności należy interpretować w ten sposób, że sprzeciwiają się one uregulowaniu krajowemu, takiemu jak omawiane w postępowaniu głównym, które w drodze odstępstwa od pięcioletniego terminu przedawnienia ustanowionego w prawie krajowym dla korekty deklaracji podatku od wartości dodanej (VAT), uniemożliwia podatnikowi w okolicznościach takich, jak w postępowaniu głównym, dokonanie takiej korekty w celu dochodzenia przez niego prawa do odliczenia z tego tylko powodu, że korekta ta dotyczy okresu, który był już przedmiotem kontroli podatkowej.

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 26 kwietnia 2018 r. w sprawach połączonych C-234/16 i C-235/16, Asociación Nacional de Grandes Empresas de Distribución (ANGED) przeciwko Consejería de Economía y Hacienda del Principado de Asturias (C-234/16), Consejo de Gobierno del Principado de Asturias (C-235/16)

Odesłanie prejudycjalne – Regionalny podatek obciążający wielkopowierzchniowe obiekty handlowe – Swoboda przedsiębiorczości – Ochrona środowiska naturalnego i zagospodarowanie przestrzenne – Pomoc państwa – Środek selektywny

*) Artykuły 49 i 54 TFUE należy interpretować w ten sposób, iż nie wykluczają one istnienia obciążającego wielkopowierzchniowe obiekty handlowe podatku takiego jak ten rozpatrywany w postępowaniach głównych.

*) Nie ma znamion pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE podatek taki jak ten rozpatrywany w postępowaniu głównym, obciążający wielkopowierzchniowe obiekty handlowe w istocie w zależności od ich powierzchni sprzedaży, w zakresie, w jakim zwolnione są z niego obiekty, których powierzchnia sprzedaży nie przekracza 4000 m². Taki podatek nie ma też znamion pomocy państwa w rozumieniu tego postanowienia w zakresie, w jakim zwolnione są z niego obiekty prowadzące działalność w sektorze ogrodnictwa, sprzedaży pojazdów, materiałów budowlanych, maszyn przemysłowych oraz zaopatrzenia dla przemysłu, których powierzchnia sprzedaży nie przekracza 10 000 m^2, jeśli nie wywierają one tak negatywnego wpływu na środowisko naturalne i ład przestrzenny jak obiekty innego rodzaju, czego sprawdzenie należy jednak do sądu odsyłającego.

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 26 kwietnia 2018 r. w sprawie C-233/16, Asociación Nacional de Grandes Empresas de Distribución (ANGED) przeciwko Generalitat de Catalunya

Odesłanie prejudycjalne – Regionalny podatek obciążający wielkopowierzchniowe obiekty handlowe – Swoboda przedsiębiorczości – Ochrona środowiska naturalnego i zagospodarowanie przestrzenne – Pomoc państwa – Środek selektywny – Pismo Komisji informujące o nienadaniu biegu skardze – Pomoc istniejąca

*) Artykuł 49 i 54 TFUE należy interpretować w ten sposób, iż nie wykluczają one istnienia obciążającego wielkopowierzchniowe obiekty handlowe podatku takiego jak ten rozpatrywany w postępowaniu głównym.

*) Nie ma znamion pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE podatek taki jak ten rozpatrywany w postępowaniu głównym, obciążający wielkopowierzchniowe obiekty handlowe w istocie w zależności od ich powierzchni sprzedaży, w zakresie, w jakim zwolnione są z niego obiekty, których powierzchnia sprzedaży nie przekracza 2500 m^2. Taki

podatek nie ma też znamion pomocy państwa w rozumieniu tego postanowienia w zakresie, w jakim zwolniona jest z niego działalność związana z ogrodnictwem, sprzedażą pojazdów, materiałów budowlanych, maszyn przemysłowych oraz zaopatrzenia dla przemysłu, ani też w zakresie, w jakim podstawa obliczania wymiaru tego podatku jest obniżana o 60% w przypadku tych obiektów handlowych, których działalność polega na sprzedaży mebli, artykułów sanitarnych, drzwi i okien oraz artykułów do majsterkowania, jeśli nie wywierają one tak negatywnego wpływu na środowisko naturalne i ład przestrzenny jak przedsiębiorstwa innego rodzaju, czego sprawdzenie należy jednak do sądu odsyłającego.

Taki podatek ma jednak znamiona pomocy państwa w rozumieniu tego postanowienia w zakresie, w jakim zwolnione są z niego wielkopowierzchniowe zbiorcze obiekty handlowe, których powierzchnia sprzedaży przekracza próg 2500 m^2.

*) W okolicznościach takich jak te opisane przez sąd odsyłający pomoc państwa wynikająca z reżimu podatkowego takiego jak rozpatrywany w postępowaniu głównym nie może stanowić pomocy istniejącej w rozumieniu art. 1 lit. b) rozporządzenia Rady nr 659/1999 z dnia 22 marca 1999 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 93 traktatu WE, którego brzmienie jest identyczne z brzmieniem art. 1 lit. b) rozporządzenia Rady (UE) 2015/1589 z dnia 13 lipca 2015 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 108 traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 26 kwietnia 2018 r. w sprawach połączonych C-236/16 i C-237/16, Asociación Nacional de Grandes Empresas de Distribución (ANGED) przeciwko Diputación General de Aragón

Odesłanie prejudycjalne – Regionalny podatek obciążający wielkopowierzchniowe obiekty handlowe – Swoboda przedsiębiorczości – Ochrona środowiska naturalnego i zagospodarowanie przestrzenne – Pomoc państwa – Środek selektywny

*) Artykuły 49 i 54 TFUE należy interpretować w ten sposób, iż nie wykluczają one istnienia obciążającego wielkopowierzchniowe obiekty handlowe podatku takiego jak ten rozpatrywany w postępowaniach głównych.

*) Nie ma znamion pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE podatek takie jak ten rozpatrywany w postępowaniu głównym, obciążający wielkopowierzchniowe obiekty handlowe w istocie w zależności od ich powierzchni sprzedaży, w zakresie, w jakim zwolnione są z niego obiekty, których powierzchnia sprzedaży nie przekracza 500 m², i te, których powierzchnia sprzedaży przekracza ten próg, ale w przypadku których podstawa opodatkowania nie przekracza 2000 m². Taki podatek nie ma też znamion pomocy państwa w rozumieniu tego postanowienia w zakresie, w jakim zwolnione są z niego obiekty, których działalność polega na sprzedaży maszyn, pojazdów, narzędzi i zaopatrzenia dla przemysłu, sprzedaży materiałów budowlanych, artykułów sanitarnych, drzwi i okien na rzecz przedsiębiorców, sprzedaży mebli w wyspecjalizowanych indywidualnych przedsiębiorstwach tradycyjnych, sprzedaży pojazdów samochodowych w salonach koncesjonowanych sprzedawców i warsztatach oraz sprzedaży roślin w sklepach szkółkarskich i sprzedaży na stacjach benzynowych, jeśli nie wywierają one tak negatywnego wpływu na środowisko naturalne i ład przestrzenny jak obiekty innego rodzaju, czego sprawdzenie należy jednak do sądu odsyłającego.

Transport

Wyrok Trybunału (wielka izba) z dnia 10 kwietnia 2018 r. w sprawie C-320/16, Uber France SAS

Odesłanie prejudycjalne – Usługi w dziedzinie transportu – Dyrektywa 2006/123/WE – Usługi na rynku wewnętrznym – Dyrektywa 98/34/WE – Usługi społeczeństwa informacyjnego – Zasada dotycząca usług społeczeństwa informacyjnego – Pojęcie – Usługa pośrednictwa umożliwiająca odpłatnie, za pomocą aplikacji na inteligentny telefon, nawiązywanie kontaktów między właścicielami pojazdów niebędącymi zawodowymi kierowcami a osobami chcącymi przebyć trasę miejską – Sankcje karne

*) Artykuł 1 dyrektywy 98/34/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 czerwca 1998 r. ustanawiającej procedurę udzielania informacji w dziedzinie norm i przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego, zmienionej

dyrektywą 98/48/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 lipca 1998 r., oraz art. 2 ust. 2 lit. d) dyrektywy 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotyczącej usług na rynku wewnętrznym należy interpretować w taki sposób, że przepis krajowy, który przewiduje sankcję karną za organizowanie systemu kojarzenia klientów z osobami świadczącymi zarobkowo usługi przewozu drogowego osób pojazdami przeznaczonymi do przewozu nie więcej niż dziewięciu osób, którzy to świadczeniodawcy nie posiadają na to odpowiedniego zezwolenia, dotyczy „usługi w dziedzinie transportu", ponieważ ma on zastosowanie do świadczonej za pomocą aplikacji na inteligentny telefon usługi pośrednictwa stanowiącej integralną część złożonej usługi, której głównym elementem jest usługa przewozowa. Taka usługa jest wyłączona z zakresu zastosowania tych dyrektyw.

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 12 kwietnia 2018 r. w sprawie C-258/16, Finnair Oyj przeciwko Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennia

Odesłanie prejudycjalne – Transport lotniczy – Konwencja montrealska – Artykuł 31 – Odpowiedzialność przewoźników lotniczych za bagaż rejestrowany – Wymogi dotyczące formy i treści pisemnej skargi składanej do przewoźnika lotniczego – Skarga wniesiona drogą elektroniczną i zarejestrowana w systemie informatycznym przewoźnika lotniczego – Skarga złożona w imieniu osoby posiadającej tytuł do bagażu przez pracownika przewoźnika lotniczego

*) Artykuł 31 ust. 4 Konwencji o ujednoliceniu niektórych zasad dotyczących międzynarodowego przewozu lotniczego, zawartej w Montrealu w dniu 28 maja 1999 r. i zatwierdzonej w imieniu Wspólnoty Europejskiej decyzją Rady 2001/539/WE z dnia 5 kwietnia 2001 r. należy interpretować w ten sposób, że w terminach przewidzianych w ust. 2 tego artykułu skarga powinna zostać złożona w formie pisemnej, zgodnie z ust. 3 wskazanego artykułu, pod rygorem niedopuszczalności wszelkiego rodzaju powództw przeciwko temu przewoźnikowi.

*) Skarga taka jak ta, o której mowa w postępowaniu głównym, zarejestrowana w systemie informatycznym przewoźnika lotniczego, spełnia wymóg formy pisemnej

przewidziany w art. 31 ust. 3 Konwencji o ujednoliceniu niektórych zasad dotyczących międzynarodowego przewozu lotniczego, zawartej w Montrealu w dniu 28 maja 1999 r.

*) Artykuł 31 ust. 2 i 3 Konwencji o ujednoliceniu niektórych zasad dotyczących międzynarodowego przewozu lotniczego, zawartej w Montrealu w dniu 28 maja 1999 r., należy interpretować w ten sposób, że nie stoi on na przeszkodzie temu, aby wymóg formy pisemnej uznać za spełniony, w sytuacji gdy przedstawiciel przewoźnika lotniczego zapisuje za wiedzą pasażera zgłoszenie szkody albo na papierze, albo elektronicznie poprzez wprowadzenie go do systemu informatycznego tego przewoźnika, pod warunkiem że pasażer ten może zweryfikować prawidłowość treści skargi, która została zapisana i wprowadzona do tego systemu, a w stosownym wypadku poprawić, uzupełnić lub całkowicie zmienić jej treść przed upływem terminu przewidzianego w art. 31 ust. 2 tej konwencji.

*) Artykuł 31 Konwencji o ujednoliceniu niektórych zasad dotyczących międzynarodowego przewozu lotniczego, zawartej w Montrealu w dniu 28 maja 1999 r., należy interpretować w ten sposób, że nie stawia względem skargi dalszych wymogów dotyczących jej treści oprócz wymogu, aby przewoźnik lotniczy został powiadomiony o powstałej szkodzie.

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 17 kwietnia 2018 r. w sprawach połączonych C-195/17, od C-197/17 do C-203/17, C-226/17, C-228/17, C-254/17, C-274/17, C-275/17, od C-278/17 do C-286/17 i od C-290/17 do C-292/17, Helga Krüsemann i in.

Odesłanie prejudycjalne – Transport – Wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów – Rozporządzenie (WE) nr 261/2004 – Artykuł 5 ust. 3 – Artykuł 7 ust. 1 – Prawo do odszkodowania – Zwolnienie – Pojęcie „nadzwyczajnych okoliczności” – „Dziki strajk”

*) Wykładni art. 5 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. ustanawiającego wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia

lotów, uchylającego rozporządzenie (EWG) nr 295/91, w związku z motywem 14 tego rozporządzenia należy dokonywać w taki sposób, że spontaniczna nieobecność znacznej części załogi („dziki strajk") – taka jak rozpatrywana w postępowaniach głównych, która miała źródło w niespodziewanej zapowiedzi restrukturyzacji przedsiębiorstwa przez obsługującego przewoźnika lotniczego, zaistniała w odpowiedzi na wezwanie wystosowane nie przez przedstawicieli pracowników spółki, lecz spontanicznie przez samych pracowników, którzy zadeklarowali niezdolność do pracy z powodu choroby – nie wchodzi w zakres pojęcia „nadzwyczajnych okoliczności" w rozumieniu tego przepisu.

Zamówienia publiczne

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 19 kwietnia 2018 r. w sprawie C-152/17, Consorzio Italian Management, Catania Multiservizi SpA przeciwko Rete Ferroviaria Italiana SpA

Odesłanie prejudycjalne – Procedury udzielania zamówień w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych – Dyrektywa 2004/17/WE – Obowiązek dokonania dostosowania ceny po udzieleniu zamówienia – Brak takiego obowiązku w dyrektywie 2004/17/WE lub na podstawie ogólnych zasad, na których zasadzają się art. 56 TFUE i dyrektywa 2004/17/WE – Usługi sprzątania i utrzymania związane z działalnością transportu kolejowego – Artykuł 3 ust. 3 TUE – Artykuły 26, 57, 58 i 101 TFUE – Brak dostatecznych wyjaśnień w przedmiocie rozpatrywanego w postępowaniu głównym stanu faktycznego oraz w przedmiocie względów uzasadniających konieczność uzyskania odpowiedzi na pytania prejudycjalne – Niedopuszczalność – Artykuł 16 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej – Przepisy prawa krajowego niewprowadzające w życie prawa Unii – Brak właściwości

*) Dyrektywa 2004/17/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. koordynująca procedury udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych, zmieniona rozporządzeniem Komisji (UE) nr 1251/2011 z dnia 30 listopada 2011 r., oraz ogólne zasady, na których się ona

opiera, należy interpretować w ten sposób, że nie stoją one na przeszkodzie obowiązywaniu norm prawa krajowego takich jak te rozpatrywane w postępowaniu głównym, które nie przewidują okresowego dostosowania cen po udzieleniu zamówień należących do objętych tą dyrektywą sektorów.

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 19 kwietnia 2018 r. w sprawie C-65/17, Oftalma Hospital Srl przeciwko Commissione Istituti Ospitalieri Valdesi (CIOV), Regione Piemonte

Odesłanie prejudycjalne – Zamówienia publiczne na usługi – Usługi społeczne i zdrowotne – Udzielenie zamówienia z pominięciem przepisów dotyczących udzielania zamówień publicznych – Obowiązek przestrzegania zasad przejrzystości i równego traktowania – Pojęcie „niewątpliwego znaczenia transgranicznego” – Dyrektywa 92/50/EWG – Artykuł 27

*) Gdy instytucja zamawiająca udziela zamówienia publicznego na usługi, które podlega przepisom art. 9 dyrektywy Rady 92/50/EWG z dnia 18 czerwca 1992 r. dotyczącej koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane, zmienionej dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 97/52/WE z dnia 13 października 1997 r., i w związku z tym podlega co do zasady jedynie przepisom art. 14 i 16 tej dyrektywy, jest ona też jednak zobowiązana do przestrzegania podstawowych norm i ogólnych zasad traktatu FUE, w szczególności zaś zasad równego traktowania i niedyskryminacji ze względu na przynależność państwową, a także wynikającego z tego traktatu obowiązku przejrzystości, jeżeli w chwili udzielenia tego zamówienia ma ono niewątpliwe znaczenie transgraniczne, co powinien sprawdzić sąd odsyłający.

*) Artykuł 27 ust. 3 dyrektywy 92/50 należy interpretować w ten sposób, że nie ma on zastosowania do zamówień publicznych na usługi wymienione w załączniku I B do tej dyrektywy.

Zatrudnienie

Wyrok Trybunału (wielka izba) z dnia 17 kwietnia 2018 r. w sprawie C-414/16, Vera Egenberger przeciwko Evangelisches Werk für Diakonie und Entwicklung eV

Odesłanie prejudycjalne – Polityka społeczna – Dyrektywa 2000/78/WE – Równe traktowanie – Odmienne traktowanie ze względu na religię lub przekonania – Działalność zawodowa kościołów lub innych organizacji, których etyka opiera się na religii lub przekonaniach – Religia lub przekonania stanowiące podstawowy, zgodny z prawem i uzasadniony wymóg zawodowy, uwzględniający etykę organizacji – Pojęcie – Charakter działalności i kontekst, w którym jest ona prowadzona – Artykuł 17 TFUE – Artykuły 10, 21 i 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej

*) Wykładni art. 4 ust. 2 dyrektywy Rady 2000/78/WE z dnia 27 listopada 2000 r. ustanawiającej ogólne warunki ramowe równego traktowania w zakresie zatrudnienia i pracy w związku z jej art. 9 i 10 oraz z art. 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej należy dokonywać w ten sposób, że w przypadku gdy kościół lub inna organizacja, których etyka opiera się na religii lub przekonaniach, w uzasadnieniu czynności lub decyzji takiej jak odrzucenie kandydatury na oferowane przez nie stanowisko, twierdzą, że ze względu na charakter działalności lub kontekst, w którym jest ona prowadzona, religia stanowi podstawowy, zgodny z prawem i uzasadniony wymóg zawodowy, uwzględniający etykę organizacji, musi istnieć możliwość, aby tego rodzaju stwierdzenie mogło w danym wypadku być przedmiotem skutecznej kontroli sądowej, pozwalającej na ustalenie, czy kryteria określone w art. 4 ust. 2 owej dyrektywy zostały w rozpatrywanym wypadku spełnione.

*) Wykładni art. 4 ust. 2 dyrektywy 2000/78 należy dokonywać w ten sposób, że podstawowy, zgodny z prawem i uzasadniony wymóg zawodowy, o którym mowa w tym przepisie, oznacza wymóg, który jest konieczny i obiektywnie podyktowany w świetle etyki danego kościoła lub danej organizacji bądź charakteru i warunków wykonywania danej działalności zawodowej oraz który nie obejmuje względów niezwiązanych z tą etyką lub prawem kościoła lub organizacji do autonomii. Wymóg ten musi być zgodny z zasadą proporcjonalności.

*) W przypadku gdy sąd krajowy rozpatruje spór między jednostkami, w którym dokonanie wykładni stosownych przepisów prawa krajowego w zgodzie z art. 4 ust. 2 dyrektywy 2000/78 jest niemożliwe, musi on zapewnić jednostkom, w granicach swoich kompetencji, ochronę prawną przysługującą im na podstawie art. 21 i 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej oraz zagwarantować pełną skuteczność tych postanowień, w razie konieczności poprzez odstąpienie od stosowania wszelkich przepisów prawa krajowego, które stoją z nimi w sprzeczności.

Orzeczenia Europejskiego Trybunału Praw Człowieka

[*) Podstawę opracowania not dotyczących orzeczeń ETPC stanowią noty informacyjne MSZ oraz informacje zawarte w bazie HUDOC]

Wyrok (Wielka Izba) z dnia 20 marca 2018 r. w sprawie *Radomilja i inni przeciwko Chorwacji* (skargi nr 37685/10 i 22768/12)

Brak naruszenia art. 1 Protokołu nr 1 – ochrona własności – zasiedzenie

Skarżący ze skargi nr 37685/10 (Mladen Radomilja, Ivan Brčić, Vesna Radomilja, Nenad Radomilja i Marin Radomilja) są Chorwatami mieszkającymi w mieście Stobreč. W skardze nr 2768/12 skarżącymi są Jakov Jakeljić i Ivica Jakeljić, mieszkający w mieście Split.

Sprawa dotyczyła odmowy stwierdzenia przez sądy krajowe nabycia własności nieruchomości Skarżących, którzy twierdzili, że nabyli je przez zasiedzenie – niedopuszczalne według prawa byłej Jugosławii. Sądy krajowe nie uwzględniały zatem okresu zasiedzenia pomiędzy 6 kwietnia 1941 r. a 8 października 1991 r. Tymczasem nieruchomości pozostawały w posiadaniu członków rodzin Skarżących kolejno ponad 70 i ponad 100 lat. Skarżący przegrali jednak sprawy przed krajowymi sądami cywilnymi, a ich skargi konstytucyjne zostały odrzucone.

W skargach do ETPC Skarżący zarzucili naruszenie art. 1 Protokołu nr 1 do EKPC, jako że w ich ocenie zostali przez sądy krajowe pozbawieni prawa do spokojnego korzystania z własności i ochrony mienia.

W czerwcu 2016 r. dwoma wyrokami Izby Trybunał stwierdził naruszenie ochrony prawa własności Skarżących, opierając się na wcześniejszym orzeczeniu ETPC w sprawie *Trgo przeciwko Chorwacji*, w którym uznano, że w braku istnienia interesów strony trzeciej wyłączenie okresu pomiędzy 6 kwietnia 1941 r. a 8 października 1991 r. z biegu okresu zasiedzenia nie było dostatecznie uzasadnione, a jednostki nie mogą ponosić prawnych konsekwencji obowiązywania niekonstytucyjnych przepisów. W listopadzie 2016 r. rząd chorwacki odwołał się od tego orzeczenia do Wielkiej Izby.

Trybunał w składzie Wielkiej Izby uznał, że skargi w części dotyczącej okresu między 6 kwietnia 1941 r. a 8 października 1991 r. były niedopuszczalne. Wielka Izba uznała również, że pozostała część skarg, która odnosiła się do zastosowania i wykładni prawa oraz oceny faktów przez sądy krajowe nie jest uzasadniona. Żadna z powołanych podstaw nie pozwalała też na uznanie roszczeń jako ochrony mienia w rozumieniu Konwencji, co spowodowało, że nie doszło do naruszenia prawa własności Skarżących. Tym samym Trybunał orzekł o braku naruszenia art. 1 Protokołu nr 1 do EKPC.

Wyrok (Izba) z dnia 19 kwietnia 2018 r. w sprawie *Mammadli przeciwko Azerbejdżanowi* (skarga nr 47145/14)

Naruszenie art. 5 ust. 1 i ust. 4 EKPC – prawo do wolności i bezpieczeństwa osobistego – prawo odwołania się do sądu w celu ustalenia bezzwłocznie przez sąd legalności pozbawienia wolności – zatrzymanie obrońcy praw człowieka

Anar Asaf Oglu Mammadli jest Azerem, znanym aktywistą i obrońcą praw człowieka, laureatem nagrody im. Vaclava Havla przyznanej mu przez Radę Europy w 2014 r. Założył kilkanaście organizacji pozarządowych, zaangażowanych m.in. w monitorowanie wyborów. Organizacje te albo rozwiązywano, albo odmawiano ich rejestracji przez władze krajowe.

W grudniu 2013 r. Anar Asaf Oglu Mammadli został zatrzymany i tymczasowo aresztowany aż do wyroku skazującego go, w maju 2014 r., na karę 5 lat pozbawienia wolności za kilka czynów łącznie (w tym prowadzenie nielegalnego przedsiębiorstwa, unikanie opodatkowania na dużą skalę oraz

fałszerstwo). Po tym wyroku jedna z jego – niezarejestrowanych – organizacji pozarządowych opublikowała raport z wyborów prezydenckich, które odbyły się kilka miesięcy wcześniej. Mimo wniosków o zwolnienie za kaucją był on przetrzymywany w areszcie, choć ani policj,a ani prokuratura nie gromadziły żadnych nowych dowodów.

W skardze do ETPC Anar Asaf Oglu Mammadli zarzucił naruszenie art. 5 EKPC w postaci bezzasadnego pozbawienia go wolności wobec braku dowodów na popełnienie czynów zabronionych oraz nieuwzględnienia jego wniosków o zwolnienie za kaucją – mimo, że był niekarany i był jedynym żywicielem rodziny. Zarzucił też naruszenie art. 18 (granice stosowania ograniczeń praw) w związku z art. 5 EKPC z uwagi na to, że zatrzymanie i aresztowanie nie miały na celu postawienia go przed sądem przy uzasadnionym podejrzeniu popełnienia czynu zagrożonego karą, ale stanowiły część szerszej kampanii zmierzającej do zdyskredytowania obrońców praw człowieka (pomawianych o zdradę, kalanie ojczyzny i szpiegostwo) w Azerbejdżanie w 2014 r.

Trybunał podkreślił, że organizacje pozarządowe w Azerbejdżanie doświadczają rosnących trudności prawnych, jeśli chodzi o rejestrowanie i funkcjonowanie. Wobec tych trudności Skarżący zasilał jedną organizację środkami z grantu uzyskanymi przez drugą organizację, co stało się podstawą postawienia mu zarzutów karnych i karnoskarbowych. Trybunał zauważył też, że brak rejestracji organizacji pozarządowej nie stanowił według prawa krajowego wykroczenia, a działalność Skarżącego nie miała charakteru komercyjnego. Podstawy do oskarżenia nie były więc wystarczające.

Trybunał orzekł jednomyślnie naruszenie art. 5 ust. 1 EKPC z uwagi na to, że dowody, na których oparła się prokuratura, a mianowicie niewypełnienie przez skarżącego formalności administracyjnych w czasie prowadzenia organizacji pozarządowej, nie były wystarczające, by podejrzewać go o popełnienie czynów, za które został oskarżony. Prokuratura nie zapewniła żadnej innej informacji czy dowodów, które mogłyby stanowić podstawę dla podejrzenia uzasadniającego zatrzymanie czy areszt.Trybunał stwierdził również naruszenie art. 5 ust. 4 EKPC z uwagi na to, że sądy nie dokonały odpowiedniej sądowej kontroli aresztu skarżącego. Ponadto, w ocenie Trybunału w sprawie doszło do naruszenia art. 18 w związku z art. 5 EKPC.

Nowe pytania prejudycjalne sądów administracyjnych

Postanowienie WSA w Warszawie z dnia 18 kwietnia 2018 r., VI SA/Wa 2256/17

„Czy prawo unijne, w szczególności art. 34 i art. 36 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, sprzeciwia się uregulowaniu krajowemu, zgodnie z którym pozwolenie na dopuszczenie do obrotu w państwie członkowskim produktu leczniczego z importu równoległego nie może być udzielone wyłącznie z tego powodu, że produkt leczniczy będący przedmiotem importu równoległego został dopuszczony w państwie członkowskim wywozu jako odpowiednik produktu referencyjnego, tj. na podstawie skróconej dokumentacji, a w państwie członkowskim przywozu taki produkt leczniczy został dopuszczony do obrotu jako referencyjny produkt leczniczy, tj. na podstawie pełnej dokumentacji, przy czym taka odmowa następuje bez badania zasadniczej tożsamości terapeutycznej obu produktów oraz bez wystąpienia organu krajowego – pomimo takiej możliwości – o dokumentację do odpowiedniego organu w państwie wywozu?”.

Postanowienie WSA we Wrocławiu z dnia 25 kwietnia 2018 r., I SA/Wr 257/18

„Czy przepisy dyrektywy Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (Dz. U. 2006 r.,L347, s. 1), a zwłaszcza jej art. 168, art. 178 lit. a), art. 226 pkt 6 dyrektywy 112 oraz zasady systemu VAT, w tym zwłaszcza zasady: neutralności podatkowej i proporcjonalności, nie stoją na przeszkodzie takiej praktyce krajowej, która odmawia prawa do odliczenia VAT z faktur na których widnieje błędny rodzaj towaru pomimo, że w toku postępowania podatkowego (przed wydaniem decyzji) podatnik przedstawił wszelkie niezbędne wyjaśnienia oraz dokumenty źródłowe potwierdzające istnienie oraz szczegółowe cechy towarów będących przedmiotem transakcji, a które zostały następnie zaakceptowane przez organy podatkowe, jak też nie stwierdzono zaistnienia oszustwa podatkowego?”.